

GUDSTJENESTE

2. juledag

Lørenskog kirke 26. desember 2015

Johannes 16, 1 – 4a

PREKEN

JULEFREDEN ER SKJØR

Vi hørte lest juleevangeliet. Om barnet som fødes i stallen. Om gjeterne, sauer og englebesøk. Om englesang om fred på jord og Guds glede over menneskene. Vakkert og rørende. Fullt av håp og forventning om godhet, glede og fred.

Freden var skjør også denne første julenatten. Hele folketelling på ordre fra okkupasjonsmakten keiseren, var en ordre med mulig dødsstraff som konsekvens for ikke å adlyde. Men verre var det med kongen i Palestina, Herodes. Vismennene fra øst, ledet av stjernen på himmelen, dro til Jerusalem og kong Herodes i den tro at det var der den nye kongen var født. Der var det ikke født noen

konge, kunne Herodes fortelle. De skriftlærde fortalte at i følge skriftene skulle han fødes i nabobyen Betlehem. Kong Herodes sendte vismennene dit og ba dem gi beskjed når de fant barnet så han også kunne hylle barnet. I en drøm ble vismennene varslet og tok en annen vei hjem. Josef ble også varslet i en drøm og sammen natten tok han med seg Maria og Jesus-barnet og flyktet til Egypt. Da Herodes skjønnte at vismennene ikke kom tilbake ble han rasende, og beordret alle guttebarn opptil to år i Betlehem og omegnen, drept. Man antar det kan ha vært mellom 20-40 guttebarn som brutalt ble avlivet. Vi kan jo bare ane hvor grusomt traumatisk dette må ha vært. Området kalles også Rama, og uttrykk ramaskrik har dette som bakgrunn. Kan gi litt perspektiv på når det er på sin plass å bruke uttrykket.

Om kong Herodes ble det skrevet at det var bedre å være hans esel enn sønn. I sin paranoide frykt drepte Herodes både en av sine koner og flere av sine barn fordi han opplevde dem truende for sin egen posisjon og eget liv. Han drepte visstnok også

en gang 45 av de 70 som satt i det høye råd i Jerusalem.

Julenatt var ikke et idyllisk og fredet sted på jord, tvert i mot. Verdens brutalitet og ondskap var klar til hugg, og kun en hastig flukt i nattens mørke til fremmed land reddet barnet, enn så lenge.

Jeg undres på i hvilken grad Jesus visste om denne dramatikken og nedslaktningen av guttebarn pga hans fødsel. En krevende historie å bære med seg i så fall. Uansett så tror jeg Jesus gjennom livet fikk godt kjennskap til ondskapen i verden. Både ved hva som skjedde i samfunnet rundt han, og hva han selv opplevde. Det ville han ikke kunne fjerne her på jord. Nei, tvert imot må alle som vil følge han forberede seg på å møte motstand og ondskap. Verken livet eller etterfølgelsen av Jesus er noen dans på roser. Hør hva Jesus selv sa til disiplene siste kveld før han ble torturert og drept på brutalt vis på korset. Det er vår tekst i dag.

Dette har jeg sagt dere for at dere ikke skal bli ført til fall. [2](#) De skal utstøte dere av

synagogen. Ja, det kommer en tid da de som slår dere i hjel, skal tro at de utfører en tjeneste for Gud. [3](#) Det skal de gjøre fordi de verken kjenner min Far eller meg. [4](#) Dette har jeg sagt dere for at dere skal huske at jeg sa dette om dem, når deres tid kommer.

Jesus forberedte dem på utstøtelse av synagogene. Det vil si at de ble ekskludert fra det religiøse og sosiale fellesskapet. Det rammet hardt og dypt i identiteten, av å tilhøre det jødiske folk som de var født inn i.

Jesus forberedte dem ikke bare på å bli drept for sin tros skyld, men også på at det ville bli sett på som en god gjerning for Gud.

Hellig krig kan man kalle det når man dreper for et høyere gode. 22. juli var motivert av en forskrudd tanke om å tjene Norge og beskytte vår kultur. Da var nedslaktningen nødvendig. Forsøk på å bruke den kristne tro som begrunnelse, var absurd for oss, men ikke for ham. Men historien har tragisk nok også flere eksempler hvor Jesus forberedende ord om forfølgelse, er blitt snudd helt rundt.

Korstogene, borgerkrigen i Nord-Irland, Hitlers jødeutryddelse og apartheidregimet i Sør-Afrika for å nevne noe. All denne brutaliteten hadde også en kristen begrunnelse bak seg.

Det kan være nyttig å minnes og rystes av den brutalitet som har blitt utført i Jesu navn. Av noen forskrudde såkalte kristne vil vi si med rette, men like fullt mennesker som mener de er Jesu etterfølgere. En slik selvransakelse kan komme godt med i møte med andres. Og til ettertanke på hvordan det store flertallet av muslimer har det når islamske terrorister dreper og ødelegger.

Av disiplene til Jesus var det kanskje bare Johannes som ikke ble en martyr. Peter ble korsfestet opp ned, Jakob ble steinet, Matteus ble brent levende, og Thomas spiddet i hjel. Forfølgelse og trosdrap har fulgt kristen tro alltid siden. 1900-tallet, var det desidert verste århundre med tanke på forfølgelse og antall drepte pga kristen tro. I dag regner man med at minst 200 millioner kristne lever under ulik grad av forfølgelse.

Overraskende? Nei. Ikke hvis vi leser hva Jesu sa. Og enda mer utfra livet han levde. Han snakket om Gud, om tro og håp og kjærlighet. Han levde ut kjærlighet, tro og håp. Men slapp han motstand og forfølgelse? Nei, han endte sitt liv som torturert og brutalt spikret og drept på korset.

Gjorde Jesus ingenting i kampen mot ondskaper? La han seg paddeflat? Ydmyket og knust? Jesus gikk til krig med kjærlighet og offer som våpen. Han vendte det andre kinn til, han elsket sine fiender, han brukte bare ord, aldri vold. Han ga sitt liv som en soning, løsepenge, i vårt sted. Hans bud var at vi skulle elske hverandre, og han ba om nåde for sin bøddel; de vet ikke hva de gjør.

Rachel(dåpsbarnet) har blitt født inn i den samme verden som Jesus ble. Vi liker vel å tenke at vi er kommet lenger i dag. Ikke bare vitenskapelig, men også med fredens sak. Tja, det er mulig, men det går i så fall sakte. Nå lever vi på en fredet plett på jord i Norge, og Canterbury, men ondskaper ligger på lur. Man kan bli vettskremt hvis man spekulerer på det. Men det er naivt å lukke øynene for at det

onde finnes. Like lite som jeg kan beskytte meg selv og alle mine fra det onde til en hvert tid, kan ikke dere greie det heller for lille Rachel. Det hadde dessuten blitt et liv styrt av frykt. Og da er livet ødelagt lenge før det onde evt ville skje en dag.

Jeg er ikke pasifist. Jeg er glad for at noen gikk i krigen og stoppet Hitler. Og samtidig vil jeg slutte opp i troppen til Jesus. Å prøve og være en av dem som vil ta det onde med det gode. Som vil elske også sine fiender. Som vil tilgi. Som er villig til å ofre noe, ta en belastning for kjærlighetens og godhetens skyld. Og jeg ønsker at alle mine skal bli med i troppen til Jesus. Jeg ønsker det for Rachel, for dere alle, ja, for alle mennesker. Det er min drøm for verden, for troen, for Guds sak, at troppen til Jesus blir stor. Selv om vi aldri blir kvitt ondskaper på jord, tror jeg at Jesus og en størst mulig flokk rundt han er det beste som kan skje.

Jesus ble født midt inn i en brutal verden. Han ble en av dens mange lidende ofre. Men han levde i trå med håpet som ble delt julenatt. Om glede i mennesker, om kjærlighet og om fred på jord. Jesus

levde og døde preget av kjærlighet og tro. Det er det største lyset som er tent i historien, og det beste lyset vi kan etterfølge. Og med Jesu oppstandelse fra de døde har han også tent et håp som går utenpå all ondskap og sorg vi kan møte. For det ender ikke i mørket. Det ender i lyset. Det ender ikke med død, men med liv.